

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1422203222
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:1422203222.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka Ing. R. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/X, V. - G., právne zastúpená: A. K. JUDr. Nováčková s.r.o, advokátska kancelária so sídlom Mandľová 28, Bratislava, IČO: 36 699 705, a otec L. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, E. Z., právne zastúpený: TOMANÍČEK & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Sládkovičova 6, Žilina, IČO: 47 239 000, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 9P/187/2022-75 zo dňa 13. októbra 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu m e n í tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. D. U., nar. XX.X.XXXX, každý párný týždeň v mesiaci v čase od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod.

Vo výroku II. ponecháva uznesenie prvoinštančného súdu n e d o t k n u t é .

Matka maloletú na styk s otcom riadne pripraví a otcovi odovzdá v mieste bydliska maloletej. Otec je povinný maloletú v stanovený čas matke na tom istom mieste vrátiť.

Tým d o č a s n e m e n í úpravu styku otca s maloletou, určenú rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/50/2020 zo dňa 20.11.2020 právoplatného dňom 7.1.2021.

P o u č u j e účastníkov konania o možnosti podať návrh vo veci samej s tým, že účinnosť nariadeného neodkladného opatrenia bude trvať do právoplatného skončenia konania o úprave styku otca s maloletou vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením prvoinštančný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým umožnil otcovi stretávať sa maloletou D. U., nar. XX.XX.XXXX, každý párný týždeň v čase od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárný týždeň v čase od piatka od 15.00 hod. do soboty do 17.00 hod. Zároveň preniesol svoju miestnu príslušnosť vo veci starostlivosti o maloletú D. U., nar. XX.XX.XXXX, na Okresný súd Bratislava IV., ktorému po právoplatnosti uznesenia postúpi spisový materiál a zároveň poučil účastníkov konania o možnosti podať návrh vo veci samej. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že matka podala 14.09.2022 na Okresný súd Bratislava IV. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada zmeniť úpravu styku otca s maloletou určenú rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/50/2020 zo dňa 20.11.2020, právoplatného dňom 07.01.2021, a to tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a ďalej podľa špeciálnej úpravy styku cez prázdniny a sviatky.

2. Otec vo vyjadrení k návrhu matky uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/50/2020 zo dňa 20.11.2020 uzatvorili rodičia maloletej rodičovskú dohodu o úprave práv a povinností na čas po rozvoде. V súvislosti s výraznou a podstatnou zmenou, spočívajúcou v zmene trvalého bydliska maloletej a v tom, že od 01.09.2022 sa stane žiačkou 1. ročníka na ZŠ U. O., V., sa rozsudok Okresného súdu Žilina v časti úpravy styku otca s maloletou stáva nevykonateľným.

3. Kolízny opatrovník k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že rodinu doposiaľ na ich úrade neevidoval, ani jeden z rodičov ich v danej veci nekontaktoval.

4. Okresný súd Bratislava IV. prípisom zo dňa 04.10.2022 postúpil v zmysle § 6 ods. 1 CMP návrh matky miestne príslušnému súdu - Okresný súd Žilina, ktorého príslušnosť bola založená v konaní o rozvoде manželstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvoде manželstva, vedeného pod sp.zn. 21P/50/2020. Z vyjadrenia otca podaného k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že s presťahovaním maloletej do V. súhlasil, preto možno konštatovať, že došlo k zákonnej zmene bydliska maloletej. Matka, ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti po presťahovaní sa do V., prihlásila maloletú na Základnú školu U. O. X, V. v mieste jej nového trvalého bydliska, ktoré má evidované aj v Registri obyvateľov SR. Uvedené vyplýva z rozhodnutia riaditeľa základnej školy zo dňa 20.05.2022. Súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnosti pôvodná úprava styku nariadená rozsudkom Okresného súdu Žilina v časti úpravy styku otca s maloletou počas nepárneho týždňa kolидуje s povinnou školskou dochádzkou maloleteho dieťaťa a vzhľadom na vzdialenosť bydlísk rodičov a dochádzku maloletej do základnej školy sa stáva počas nepárneho týždňa nevykonateľnou. Preto dospel k záveru, že je osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania a návrhu matky vyhovet. Podľa § 40 CMP však prekročil návrhy účastníkov konania a dočasne upravil v záujme zachovania výchovného vplyvu a pravidelného kontaktu styk otca s maloletou aj počas nepárneho týždňa, a to tak, že otec bude oprávnený sa s maloletou stretávať od piatku od 15.00 hod. do soboty do 17.00 hod., aby mal vzhľadom na vzdialenosť bydliska matky a dieťaťa vytvorený dostatočný časový priestor pre kontakt s dieťaťom a aby nebol v rámci zmeny styku pri zmene pomerov znevýhodnený oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu súdu. Zároveň podotkol, že úprava je dočasného charakteru, Okresný súd Žilina rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vzhľadom na dátum podania návrhu a postúpenie spisového materiálu Okresným súdom Bratislava IV. z dôvodu zachovania zákonnej lehoty na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň poučil účastníkov o možnosti podať návrh vo veci samej na mieste príslušný súd, na ktorý Okresný súd Žilina preniesol v zmysle § 122 ods. 2 CMP svoju miestnu príslušnosť.

5. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručila odvolanie matka maloletej, a to vo vzťahu k časti prvého výroku napadnutého uznesenia, podľa ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletou D. každý nepárny týždeň v čase od piatka od 15.00 hod. do soboty do 17.00 hod., nakoľko takto nariadený styk považuje za prekvapivý. V dôvodoch odvolania uviedla, že súd na jednej strane vyhovet návrhu matky na prechodné zrušenie dovtedajšieho práva otca stretávať sa s maloletou „každý nepárny týždeň v čase od stredy od 15.00 hod. do piatka do 15.00 hod.“, ktoré počnúc od 01.09.2022 začalo kolidovať s povinnou školskou dochádzkou maloletej v V. (vs. trvalý pobyt otca v E. Z.), na druhej strane prekročil návrh matky, keď prekvapivo otcovi založil nové právo stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v čase od piatka od 15.00 hod. do soboty do 17.00 hod., čo bude mať za následok zaťažujúcu potrebu každotýždňového cestovania len 6-ročnej maloletej z V. do E. Z., vytrhnutie maloletej zo všetkých rodinných víkendových aktivít. Uvedeného si musel byť vedomý aj otec maloletej, ktorý sa takto prekvapivo nariadeného styku s maloletou nikdy a nikde nedomáhal. Súd prekvapivým prekročením návrhu rodičov zasiahol aj do ich spoločnej rodičovskej vôle ohľadne výchovy maloletej a realizácie ich rodičovských práv a povinností. Nesprávne zvolil aplikáciu § 40 CMP, prekročil návrh matky v prospech otca, ktorý však neodkladné opatrenie nenavrhol a v neprospech matky, nakoľko prekvapivá výroková časť jej neprisúdila viac, ale menej, ako sa svojím návrhom na neodkladné opatrenie domáhala. Došlo tak nielen k prekvapivému, ale aj neproporčnému zásahu do rodičovských práv a povinností oboch rodičov, pričom takto prekvapivý zásah ani nie je v najlepšom záujme maloletej. Na podklade uvedeného matka navrhovala styk otca s maloletou každý nepárny týždeň v čase od piatka od 15.00 hod. do soboty do 17.00 hod. zrušiť, spolu s pôvodne zrušeným stykom každý nepárny týždeň v čase od stredy od 15.00 hod. do piatka do 15.00 hod. kolidujúcim s povinnou školskou dochádzkou maloletej. Otcovi tak naďalej zostane zachované právo stretávať sa s maloletou každý párny týždeň v čase od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., ako i počas prázdnin. V ostatnom čase je matka

naďalej pripravená otcovi zabezpečiť aspoň online, či telefonický priestor na kontakt s maloletou, ktorý mu ad - hoc poskytovala aj doteraz.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že úprava styku rodičov s maloletým dieťaťom je špecifickou zložkou rodičovských práv a povinností. Rodič, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním úlohu pri výchove dieťaťa danú mu Zákomom o rodine. Právo styku dieťaťa s rodičom, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti, vychádza z Ústavy SR, ako i Dohovoru o právach dieťaťa. Styk otca s maloletým dieťaťom je jedným z mála prostriedkov, ktorým sa má otec možnosť podieľať na výchove dieťaťa, na rozvoji jeho osobnosti a slúži k upevňovaniu vzájomných citových väzieb. Žiadal preto uznesenie prvoinštančného súdu ako správne potvrdiť.

7. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že na podklade odvolania matky proti uzneseniu prvoinštančného súdu ostane otcovi zachovaný styk s maloletou každý párný týždeň v čase od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., ako aj osobitne počas prázdnin. Ďalej sa dôrazne ohradila proti vyjadreniam otca.

8. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky žiadal uznesenie prvoinštančného súdu potvrdiť. Uviedol, že tým, že sa matka rozhodla presťahovať do V., vytrhla maloletú z jej prirodzeného prostredia 200 km od K. a má problém ju na pár dní dať otcovi. Žiadal o odvolaní matky rozhodnúť v čo najkratšom čase, aby sa ustálila medzi rodičmi právna istota.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ustanovenia § 65, § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu zmenil spôsobom uvedeným vo výrokovej časti uznesenia. Vo výroku II. ponechal uznesenie prvoinštančného súdu nedotknuté.

10. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd na podklade skutočností tak, ako boli osvedčené v štádiu nariadenia neodkladného opatrenia odôvodnene vyhovel návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a vykonal zmenu úpravy styku otca s mal. D. U. s prihliadnutím nielen na zmenu trvalého bydliska maloletej, ale i skutočnosť, že od 1.9.2022 začala navštevovať povinnú školskú dochádzku. Na podklade uvedeného vyvstala potreba zmeny úpravy styku otca s maloletou tak, ako bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 21P/50/2020 zo dňa 20.11.2020 právoplatného dňom 7.1.2021, a to najmä pokiaľ sa týkalo úpravy styku otca s maloletou každý nepárny týždeň v čase od stredy 15:00 hod. do piatku do 15:00 hod.

11. Na rozdiel od prvoinštančného súdu však odvolací súd zohľadňujúc námietky matky v podanom odvolaní dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že k úprave styku otca s dieťaťom došlo na základe procesného inštitútu dočasnej povahy bez riadneho zistenia skutkového stavu a najmä pomerov či už na strane otca, ale i na strane maloletého dieťaťa, nebolo nevyhnutné upraviť styk otca s dieťaťom i každý nepárny týždeň v mesiaci v čase od piatka od 15:00 hod. do soboty 17:00 hod.

12. Zohľadňoval jednak skutočnosť, že maloletá nastúpila od 1.9.2022 povinnú školskú dochádzku a tiež vzdialenosť bydlísk maloletej a otca. Za neúnosné považoval, aby maloletá absolvovala každý týždeň v mesiaci niekoľkohodinovú cestu z miesta bydliska v V. do trvalého pobytu otca v E. Z. a späť a zároveň považoval za potrebné zachovať i možnosť matky tráviť s maloletou počas každého nepárneho týždňa v mesiaci víkendové dni podľa vlastného programu.

13. Za potrebné v tejto súvislosti odvolací súd považuje uviesť, že neodkladné opatrenie je procesný inštitút dočasného charakteru, prostredníctvom ktorého je potrebné upraviť pomery účastníkov, ak preukázateľne dohoda o usporiadaní vzťahov možná nie je a zároveň zabezpečiť zachovanie práv dotknutého účastníka, ktoré by mu bez nariadenia neodkladného opatrenia umožnené neboli, resp. by ich nemohol akýmkoľvek spôsobom vykonávať. Ide však o úpravu, ktorá je dočasná a tomuto dočasnému charakteru neodkladného opatrenia koreluje i zabezpečenie nevyhnutných oprávnení a práv, ktoré sa majú prostredníctvom neodkladného opatrenia zabezpečiť, resp. určitým spôsobom zachovať. Podstatným je tiež, že v štádiu nariadenia neodkladného opatrenia sa vychádza zo skutočností tak, ako boli osvedčené, nie zistené vykonaným dokazovaním.

14. Vo väzbe na uvedené preto odvolací súd v záujme zachovania citových väzieb a výchovného vplyvu otca vo vzťahu k maloletej návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, avšak rozsah úpravy styku otca s dieťaťom vymedzil oproti rozhodnutiu prvoinštančného súdu na každý párný týždeň v mesiaci v čase od piatka 15:00 hod do nedele do 18:00 hod. Za daného stavu považoval takto nariadenú úpravu styku otca s dieťaťom za dostačujúcu a zodpovedajúcu i záujmu maloletej, ktorá má tiež právo tráviť víkendové dni nielen s otcom, ale i s matkou, a to i napriek tomu, že táto jej zabezpečuje nepretržitú starostlivosť počas pracovného týždňa.

15. I napriek takto nariadenému neodkladnému opatreniu naďalej zostáva zachovaná špeciálna úprava styku otca s dieťaťom cez prázdniny a sviatky a taktiež hociktorý z rodičov môže podať návrh na úpravu styku otca s dieťaťom vo veci samej. Prípadne k začatiu konania môže dôjsť i bez návrhu na podklade uznesenia súdu.

16. Po právoplatnosti uznesenia Okresný súd Žilina postúpi spisový materiál vo veci starostlivosti o mal. D. U., nar. XX.X.XXXX, Okresnému súdu Bratislava IV.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)